

**МІНІСТЕРСТВО
СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
(Мінсоцполітики)**

вул. Бессімеїана, 8/10, м. Київ, 01601, тел: (044) 276-24-43, факс: (044) 289-00-98 E-mail: info@misp.gov.ua.
Код ЄДРПОУ: 37567866, реєстраційний рахунок 35213013078717 в ДКЦУ м. Києва. МФО 620312

01.08.2017 № 13/0/36-17

На № _____ від _____

Яблоцький В. С.

foi+382f9bdc@dostup.pravda.com.ua

Про надання відповіді

На Ваше звернення від 30.12.2016, яке надійшло 28.07.2017 з Міністерства юстиції України, повідомляється, що Мінсоцполітики листом від 17.01.2017 № 1/0/36-17 надано копії запитуваних документів на адресу – foi+request-16430-949668b4@dostup.pravda.com.ua (копія додається).

Додатки: на 9 арк.

Директор Юридичного департаменту

О. Туліна

МІНІСТЕРСТВО
СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
(Мінсоцполітики)

вул. Веспіанадна, 8/10, м. Київ, 01601, тел.: (044) 226-24-45, факс: (044) 289-00-98 E-mail: info@misp.gov.ua
Код ЄДРПОУ 37567866, реєстраційний рахунок 35213015078737 в ДКСУ м. Києва, МФО 820172

18.01.2017 № 114/36-17

В. Яблонському

№ _____ від _____

foi+request-16430-

949568b4@dostup.pravda.com.ua

Відповідно до Вашого інформаційного запиту направляються копії висновків за результатами правової та антидискримінаційної експертизи до проекту Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України" (реєстр. № 5130 від 15.09.2016).

Додаток на 8 арк.

Директор
Юридичного департаменту

О. Туліна

до № 43/016-17
від 11.01.2017

ВИСНОВОК
Міністерства юстиції України
за результатами правової експертизи
до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких
законодавчих актів України»

Розробник – Міністерство соціальної політики.

Правові підстави прийняття акта
Стаття 93 Конституції України.

1. Відповідність Конституції України
Проект відповідає Конституції України.

2. Відповідність актам законодавства, що мають вищу юридичну силу

Проект у цій частині не є предметом правової експертизи.

3. Узгодженість з актами такої ж юридичної сили
Проект узгоджується з актами такої ж юридичної сили.

4. Відповідність чинним міжнародним договорам України
Проект не потребує проведення експертизи на відповідність міжнародним договорам.

5. Відповідність вимогам нормопроектувальної техніки
Проект не відповідає вимогам нормопроектувальної техніки.

5.1 Відповідно до запропонованих проектом змін до пункту 2 частини першої статті 255 Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП) (пункт 2 розділу I проекту) пропонується уповноважити на складання адміністративних протоколів за частинами першою – четвертою статті 41 КУпАП посадових осіб, уповноважених на те виконавчими комітетами сільських, селищних, міських рад. Разом з тим положення проекту не виключають можливості складання адміністративних протоколів за вчинення зазначених адміністративних правопорушень уповноваженими особами центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю (пункт 1 частини першої статті 255 КУпАП).

Крім того, варто зауважити, що запропоновані проектом зміни до КУпАП, Кримінального кодексу України та Кримінального процесуального кодексу України (пункти 2, 3 та 5 розділу I проекту), в частині використання замість мінімальної заробітної плати мінімального прожиткового мінімуму для працездатних осіб, носять вибіркового характеру та не враховують усі без виключення приписи вказаних нормативно-правових актів, де на сьогодні застосовується мінімальна заробітна плата.

5.2. З метою приведення положень проекту Закону у відповідність до термінології законодавства України, зокрема Конституції України, Закону

України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про добровільне об'єднання територіальних громад» в абзаці другому підпункту 3 пункту 17 розділу 1 слова «виконавчих органів міських рад міст обласного значення та об'єднань територіальних громад» пропонуємо замінити словами «виконавчих органів міських рад міст обласного значення, виконавчих органів рад об'єднаних територіальних громад».

У свою чергу в абзаці третьому підпункту 2 пункту 38 розділу 1 проекту Закону слова «структурні підрозділи місцевих державних адміністрацій та виконавчих органів міських рад з питань соціального захисту населення» слід замінити словами «структурні підрозділи місцевих державних адміністрацій, виконавчі органи міських рад на які покладено завдання щодо вирішення питань соціального захисту населення», що сприятиме, зокрема дотриманню принципу правової, організаційної та матеріально-фінансової самостійності місцевого самоврядування визначеного у абзаці восьмому статті 4 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні».

5.3. В абзаці третьому підпункту 2 пункту 27 розділу 1 проекту слід правильно зазначити місце запропонованих проектом змін, оскільки стаття 34 Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень», в яку пропонується внести зміни, складається із восьми частин.

5.4. До статті 38 проекту.

5.4.1. Підпунктом 2 пункту 38 проекту пропонується доповнити частину першу статті 5 Закону України «Про судовий збір» (далі – Закон) новими пунктами 17-19, згідно з якими пропонується звільнити від сплати судового збору під час розгляду справи в усіх судових інстанціях:

- Пенсійний фонд України та його органи, органи Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття та Фонду соціального страхування України;

- орган виконавчої влади Автономної Республіки Крим, структурні підрозділи місцевих державних адміністрацій та виконавчих органів міських рад з питань соціального захисту населення;

- Державну службу України з питань праці та її територіальні органи.

Щодо запропонованих проектом положень необхідно зазначити таке.

Верховною Радою України 22 травня 2015 року прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо сплати судового збору», яким внесено зміни до Закону щодо зменшення пільгових категорій платників судового збору, зокрема, шляхом виключення всіх органів державної влади із вказаної категорії. Наразі виключне право щодо звільнення від сплати судового збору збережено лише за соціально незахищеною категорією фізичних осіб.

Зазначені зміни були прийняті на виконання вимог підпункту «б» пункту 35 Меморандуму про економічну та фінансову політику (між Україною і Міжнародним валютним фондом) від 27 лютого 2015 року щодо необхідності ухвалення закону про вибіркове підвищення судового збору, що матиме на меті забезпечення подвоєння доходів від судового збору в реальному вимірі впродовж 12 місяців.

У зв'язку з цим при внесенні запропонованих проектом змін до Закону щодо звільнення вказаних органів від сплати судового збору необхідно виходити з розрахунку прогнозованої суми надходжень від його сплати з урахуванням таких змін, оскільки практична реалізація положень проекту може призвести до зменшення надходжень до державного бюджету, що у свою чергу поставить під загрозу виконання Україною зобов'язань перед Міжнародним валютним фондом.

При цьому необхідно зауважити, що статтею 8 Закону передбачено право суду відстрочення та розстрочення сплати судового збору, зменшення його розміру або звільнення від сплати з урахуванням майнового стану сторони.

Процесуальним законодавством також передбачено розподіл судових витрат залежно від результатів розгляду судового спору.

Крім того, звертаємо увагу на те, що частина перша статті 5 Закону вже містить пункт 17, оскільки відповідні зміни до Закону були внесені Законом України від 07 вересня 2016 року № 1491-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення доступу до правосуддя осіб, які утримуються в установах попереднього ув'язнення та виконання покарань».

5.4.2. Змінами передбаченими проектом до статті 5 Закону України «Про судовий збір» (абзац четвертий підпункту 2 пункту 38 розділу I) запропоновано звільнити від сплати судового збору під час розгляду справи в усіх судових інстанціях Державну службу України з питань праці та її територіальні органи.

У зв'язку з цим зазначаємо, що положеннями абзацу третього частини першої статті 13, абзацу четвертого частини першої статті 21 Закону України «Про центральні органи виконавчої влади» визначено, що територіальні органи міністерств, інших центральних органів виконавчої влади *утворюються у випадках, коли їх створення передбачено положенням про міністерство та відповідно про центральний орган виконавчої влади, затвердженим Кабінетом Міністрів України.*

Враховуючи викладене зазначаємо, що можливість утворення територіальних органів міністерств, інших центральних органів виконавчої влади визначається Кабінетом Міністрів України шляхом затвердження положення про відповідний орган, а не Верховною Радою України шляхом прийняття відповідного Закону.

Так, Конституційний Суд України у пункті 2 мотивувальної частини рішення № 2-рп/99 від 02 березня 1999 року (справа про комунальні послуги) зазначив, що законами України можуть регулюватися питання, вирішення яких відповідно до Конституції України не належить до повноважень інших органів державної влади або органів місцевого самоврядування. Це впливає з частини другої статті 85 Конституції України, яка встановлює, що Верховна Рада України здійснює повноваження, які відповідно до Конституції України віднесені до її відання.

5.5. Проект Закону потребує доопрацювання в частині вживання слів «які працюють на посадах державної служби в державних органах, визначених Законом України від 10 грудня 2015 р. № 889-VIII «Про державну службу» з урахуванням частини другої статті 1 Закону України «Про державну службу», відповідно до якої державний службовець - це громадянин України, який займає

посаду державної служби в органі державної влади, іншому державному органі, його апараті (секретаріаті) (далі - державний орган), одержує заробітну плату за рахунок коштів державного бюджету та здійснює встановлені для цієї посади повноваження, безпосередньо пов'язані з виконанням завдань і функцій такого державного органу, а також дотримується принципів державної служби.

5.6. Законопроект містить такі формулювання:

«Міністерство фінансів України» (Основи законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування, Закон України «Про захист персональних даних», Закон України «Про державну реєстрацію актів цивільного стану», Закон України «Про Державний реєстр виборців», Закон України «Про інформацію», Закон України «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус», Закон України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень», Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань»);

«Державна служба України з питань праці» (Закон України «Про судовий збір»);

«центральним органом виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики з питань нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю, центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику» (Закон України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування»).

Крім того, змінами до частини четвертої статті 17 Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» (підпункт 7 пункту 33 розділу I проекту) пропонується передбачити, що обмін інформацією щодо відомостей, які містять ознаки використання праці неоформлених працівників та порушень законодавства про працю здійснюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики з питань нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю, центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику, у порядку затвердженому Пенсійним фондом за погодженням з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сферах трудових відносин, соціального захисту населення.

Стосовно запропонованого звертаємо увагу, що відповідно до частини другої статті 120 Конституції України організація, повноваження і порядок діяльності Кабінету Міністрів України, інших центральних та місцевих органів виконавчої влади визначаються Конституцією і законами України.

Так, Закон України «Про центральні органи виконавчої влади» визначив, що міністерство є органом, що забезпечує формування державної політики у відповідній сфері, визначає пріоритетні напрями розвитку, забезпечує нормативно-правове регулювання, вправі видавати накази нормативно-правового змісту (частина друга статті 1, частина перша статті 6, пункт 1, 2 статті 7, частина перша статті 15), інші ж центральні органи виконавчої влади

таких повноважень не мають, а виконують виключно окремі функції з реалізації державної політики; їх основними завданнями є, зокрема, надання адміністративних послуг, здійснення державного нагляду (контролю), управління об'єктами державної власності, внесення пропозицій щодо забезпечення формування державної політики на розгляд міністрів, які спрямовують та координують їх діяльність; ці органи у межах своїх повноважень видають лише накази організаційно-розпорядчого характеру (частина друга статті 1, частина перша статті 16, частина перша статті 17, частина перша статті 23).

Виходячи із наведених положень згаданого Закону України іншими законодавчими актами мають визначатися всі повноваження центральних органів виконавчої влади у відповідних сферах державної політики, систематизовані за видом функції державного управління (тобто систематизовані в залежності від того, чи відповідне повноваження є формуванням державної політики у певній сфері, чи реалізацією).

Відповідно з метою узгодження з положеннями Закону України «Про центральні органи виконавчої влади» центральний орган виконавчої влади, який, виходячи з конкретного повноваження, формує державну політику у відповідній сфері (зокрема, шляхом нормативно-правового регулювання), у законодавчих актах слід визначати як «центральный орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері ...», а у випадку, коли конкретне повноваження за своїм змістом направлено на реалізацію державної політики – як «центральный орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері ...».

До того ж відповідно до пункту 1 Положення про Пенсійний фонд України затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 липня 2014 року № 280, Пенсійний фонд України є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через *Міністра соціальної політики*, що реалізує державну політику з питань пенсійного забезпечення та ведення обліку осіб, які підлягають загальнообов'язковому державному соціальному страхуванню.

У свою чергу, згідно абзацу першого пункту 1 Положення про Міністерство соціальної політики України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 червня 2015 року № 423, Міністерство соціальної політики України (Мінсоцполітики) є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України і який забезпечує формування та реалізує державну політику, зокрема у сфері праці та соціальної політики, зайнятості населення та трудової міграції, трудових відносин, загальнообов'язкового державного соціального та пенсійного страхування, а також забезпечує формування та реалізацію державної політики щодо пенсійного забезпечення та ведення обліку осіб, які підлягають загальнообов'язковому державному соціальному страхуванню, соціального захисту ветеранів війни та учасників антитерористичної операції, зокрема забезпечення їх психологічної реабілітації, санаторно-курортного лікування, технічними та іншими засобами реабілітації, житлом, надання освітніх послуг, організації поховання, соціальної та професійної адаптації військовослужбовців.

які звільняються, осіб, звільнених з військової служби, та учасників антитерористичної операції, у сфері промислової безпеки, охорони праці, гігієни праці, поводження з вибуховими матеріалами, здійснення державного гірничого нагляду, здійснення державного нагляду та контролю за додержанням вимог законодавства про працю, зайнятість населення, загальнообов'язкове державне соціальне страхування в частині призначення, нарахування та виплати допомоги, компенсацій, надання соціальних послуг та інших видів матеріального забезпечення з метою дотримання прав і гарантій застрахованих осіб.

5.7. Абзац другий пункту 5 розділу II «Прикінцеві положення» проекту Закону, згідно з яким *сторонам, які уклали колективні договори і угоди, надається привести у тримісячний термін їх норми у відповідність до цього Закону* дублює пункт 12 розділу II проекту Закону.

Крім того до запропонованого положення зазначаємо, що відповідно до статті 1 Закону України «Про колективні договори і угоди» *колективний договір угоди укладаються на основі чинного законодавства, прийнятих сторонами зобов'язань з метою регулювання виробничих, трудових і соціально-економічних відносин і узгодження інтересів працівників та роботодавців.*

Зміни і доповнення до колективного договору, угоди протягом строку їх дії можуть вноситися тільки за взаємною згодою сторін в порядку, визначеному колективним договором, угодою (стаття 14 Закону).

У зв'язку з цим абзац другий пункту 5 та пункт 12 розділу II проекту Закону потребують перегляду.

6. Гендерно-правова експертиза

Проект не потребує проведення гендерно-правової експертизи.

7. Відповідність Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод з урахуванням практики Європейського суду з прав людини

Висновок щодо відповідності проекту Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та практиці Європейського суду з прав людини додається.

8. Антикорупційна експертиза

У проекті не виявлено положень, що сприяють або можуть сприяти виникненню корупційних правопорушень (корупціогенних факторів).

9. Узагальнений висновок

Проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України» *погоджено із зауваженнями щодо невідповідності проекту вимогам методологічної техніки*

До поданого проекту висловлюємо такі застереження.

1. Відповідно до пункту 32 розділу I проекту Закону передбачається статтю 11 Закону України «Про державну реєстрацію актів цивільного стану» (далі – Закон) доповнити частиною шостою такого змісту:

«6. Відомості про фізичних осіб, що містяться у Державному реєстрі актів цивільного стану громадян, можуть бути використані Міністерством фінансів України під час здійснення повноважень з контролю за дотриманням бюджетного законодавства в частині моніторингу достовірності інформації, поданої фізичними особами для нарахування та своєчасного і в повному обсязі отримання соціальних виплат, пільг, субсидій, пенсій, заробітних плат, інших виплат, що здійснюються за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів, коштів Пенсійного фонду України, фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування.»

Слід зазначити, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України (стаття 19 Конституції України).

Водночас зміни запропоновані проектом, не передбачають способу отримання таких відомостей.

Ураховуючи зазначене, пропонуємо доповнити зазначений пункт проекту Закону положенням стосовно встановлення способу отримання Міністерством фінансів України відомостей про фізичних осіб, що містяться у Державному реєстрі актів цивільного стану громадян, зокрема, це може бути посилання на акт Кабінету Міністрів України.

Зазначене стосується також і інших положень проекту.

2. Відповідно до абзацу першого пункту 5 § 33 глави 2 розділу 4 та абзацу першого пункту 1 § 70 глави 2 розділу 6 Регламенту Кабінету Міністрів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18 липня 2007 р. № 950 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 09 листопада 2011 р. № 1156), проект акта підлягає обов'язковому погодженню усіма заінтересованими органами.

Згідно з частинами першими статей 4 та 23 Закону України «Про захист персональних даних» суб'єктом відносин, пов'язаних із персональними даними, є зокрема. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини, одним із повноважень якого є звернення з пропозиціями до Верховної Ради України, Президента України, Кабінету Міністрів України, інших державних органів, органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб щодо прийняття або внесення змін до нормативно-правових актів з питань захисту персональних даних.

Правову експертизу проведено Управлінням соціального, трудового та гуманітарного законодавства Департаменту публічного права.

Міністр

«11» листопада 2016

Аналіз С 27961/10

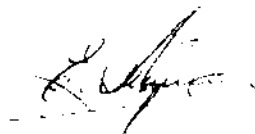
Павло ПЕТРЕНКО

ВИСНОВОК
про проведення антидискримінаційної експертизи
проекту Закону України „Про внесення змін до деяких законодавчих актів
України”

Проект акта розроблено Міністерством соціальної політики України.

У проекті акта відсутні положення, які містять ознаки дискримінації.

Директор
Юридичного департаменту

О. Туліна

.. 07 ” листопада 2016 р.